

для вирішення конкретних завдань.

Інформація з відкритих джерел допомагає оперативним підрозділам виконувати їх обов'язки легше та швидше. У мережі Інтернет є велика кількість інформації, яка може бути використана для ідентифікації свідків і підозрюваних. Соціальні мережі, форуми блоги та інші онлайн-платформи дозволяють отримати доступ до профілів та публікацій осіб, які можуть бути причетні до злочину. Інформація про місцезнаходження, контакти та інші дані можуть бути важливим для розслідування.

Зазначимо, що оперативний пошук допомагає у зборі доказів. Фото, відео, повідомлення та інші дані, розміщені в мережі, можуть стати ключовими доказами в справах кримінального провадження. Оперативні працівники можуть використовувати ці дані для встановлення фактів і реконструкції подій.

Отже, на наш погляд, оперативний пошук та відкриті джерела інформації є невід'ємною складовою роботи сучасних поліцейських у розкритті кримінальних правопорушень. Інтернет є великою банкою даних, які можуть бути важливими для виявлення та переслідування злочинців.

1. ДС редакція. Ще один бік медалі: як війна вплинула на рівень злочинності – DSnews.ua. «Ділова столиця» українською – найсвіжіші новини України та світу. URL : <https://www.dsnews.ua/ukr/politics/shche-odin-bik-medali-yak-viyna-vplinula-na-riven-zlochinnosti-27022023-475107> (дата звернення: 22.10.2023).

2. Телійчук, Віталій, and Антон Антіпов. «ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ПРОТИДІЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЮ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ: ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ.» Наука і техніка сьогодні. 2022. №5(5). URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/issue/view/58/84> (дата звернення: 23.10.2023).

КОПИЛОВ Едуард
викладач кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОБГРУНТУВАННЯ ЕТАПІВ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Одним із пріоритетних напрямків діяльності підрозділів Національної поліції в умовах воєнного стану є інформаційно-аналітична діяльність, який є дослідницьким процесом управління, що охоплює широкий комплекс заходів і методичних прийомів вивчення та оцінки інформації про стан, структуру та динаміку злочинності, рівень громадського порядку, стану оперативної

обстановки, результати практичної діяльності органів і підрозділів поліції з виконання поставлених перед ними завдань, а також умови, в яких ці завдання виконуються, що забезпечує оцінку ефективності роботи у розкритті та попередженні злочинів. Якість та повнота розкриття злочинів безпосередньо пов'язана з умінням застосовувати розвідувальну аналітику та проводити кримінальний аналіз, а саме - накопичувати, використовувати, обробляти та аналізувати оперативну інформацію, отриману з різних джерел.

Головною метою інформаційно-аналітичної діяльності є забезпечення процесу управління публічною, оперативною і оперативно-розшуковою діяльністю структур виконавчого механізму держави і суб'єктів господарювання шляхом постачання необхідної відкритої та закритої інформації, надання консультативно-прогностичної допомоги при прийнятті ними рішень.

Розумово-аналітична діяльність полягає у перевірці та оцінці інформації, її інтерпретації, встановленні зв'язку між даними, отриманими в ході розслідування, і даними, що мають значення для кримінального провадження, з метою їх використання правоохоронними органами та судом, подальше проведення оперативно-стратегічного аналізу називається кримінальним аналізом [1, с.8].

В умовах воєнного стану кримінальний аналіз удосконалює методи роботи аналітика, оскільки його алгоритми допомагають успішно обробляти великі масиви даних різноманітних джерел з метою вилучення та використання необхідної інформації. Тож, кримінальний аналіз відіграє значну роль в розкритті та попередженні злочинів.

Процес кримінального аналізу – це ланцюжок оперативних дій або процедур, що ведуть до найбільш точного та обґрунтованого висновку з цієї інформації. Аналітичний етап процесу починається з отримання відповідних даних і організації їх у формі, яка дозволяє зрозуміти їх значення. Цей крок, опис даних, полегшує ідентифікацію відсутньої інформації та допомагає спрямовувати подальші зусилля зі збору даних [2, с.33].

Слід зазначити, що кримінальний аналіз як вид інформаційно-аналітичної діяльності в розкритті злочинів дає можливість отримання оперативно-значимої інформації не лише про події та об'єкти, але і про причинно-наслідкові зв'язки, додаткові кваліфікуючі ознаки (стійкість, згуртованість, розподілення ролей тощо). Крім того, у аналітика з'являється реальна можливість оперативного прогнозування ймовірних подій та прийняття відповідних рішень.

Збір даних є цілеспрямованим збором інформації з різних джерел відкритими та негласними методами, після чого її необхідно оцінити. Саме оцінка вимагає достовірності джерела інформації та правдивості її змісту. Упорядкуванням є саме зберігання інформації та система індексованих посилань для її пошуку. Мета опису даних передбачає узагальнення наявної інформації, щоб її значення стало більш зрозумілим для аналітика.

Критичним елементом аналізу є застосування індуктивної логіки для формування висновків про злочинну діяльність, її методи, ключових осіб, ступінь злочинної діяльності чи впливу.

Під час даного етапу виникає основа для введення індуктивного висновку з метою розробки однієї чи кількох гіпотез щодо основних сторін злочинної діяльності. Гіпотези перевіряються повторним збором, впорядкуванням, оцінкою, описом даних і циклом індуктивного обґрунтування. Кінцевою метою цього процесу є надання висновку – підсумку, передбачення чи розрахунку, на основі якого можна впевнено діяти [3, с.24].

Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо, що заходи, які вживаються правоохоронними органами повинні бути більш ефективними, тому необхідно ретельно вивчати та реалізовувати на практиці концептуальні положення кримінального аналізу.

Отже, кримінальний аналіз відіграє значну роль у встановленні особи, яка причетна до вчинення злочину та безпосередньо його розкриття, має превентивну загальну методологію, даючи змогу правоохоронним органам бути на крок попереду злочинців, визначати тенденції та закономірності реагування, швидкому та ефективному запобіганню та розслідуванню кримінальних правопорушень.

1. Основи кримінального аналізу : підручник / А. М. Бабенко, О. М. Заєць, В. А. Некрасов, К. Ю. Ісмайлов, Д. О. Пефтієв та ін.; за заг. ред. О. Є. Користіна. Одеса, 2019. С.296.

2. Бараненко Р.В. Застосування сучасних аналітичних методів для оптимізації оперативно-розшукової діяльності підрозділів Національної поліції. Кримінальна розвідка: методологія, законодавство, зарубіжний досвід: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 29 квітня 2016 р.). – Одеса: ОДУВС, 2016. С. 33-34.

3. Федчак І. А. Основи кримінального аналізу : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С.288.